

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
26/00275-2

Saksbehandler:
Kjersti Ramberg Movold

Dato:
28. mai 2026

Høringssvar - Forslag til endringer i utlendingsloven m.v – overføring av driftsansvaret for utlendinginternatet fra politiet til kriminalomsorgen

Barneombudet viser til ovennevnte høring med frist 29.mai 2026, og takker for muligheten til å komme med innspill til forslagene. Barneombudet vil ikke gi særskilte merknader til den delen av høringsforslaget som gjelder overføring av driftsansvaret for utlendinginternatet fra politiet til kriminalomsorgen. Barneombudets hovedanliggende er hvordan barns rettigheter ivaretas i lovverket og i praksis. For oss er det avgjørende at barns særlige sårbarhet, behov og rettigheter blir identifisert, vurdert og ivaretatt i alle ledd ved utledningsinternatet – plassering av driftsansvar er underordnet. Vi legger derfor til grunn at den som har ansvar for driften, besitter tilstrekkelig barnefaglig kompetanse og har rammer, rutiner og praksis som sikrer at barn behandles i samsvar med sine rettigheter.

I dette høringssvaret fremhever Barneombudet at:

- Internering av barn i utlendingssaker må forbys
- Departementets rettighetsvurdering er mangelfull
- Det er positivt at departementet har foreslått presiseringer i lovforslaget som vi mener styrker barns rettigheter

Internering av barn i utlendingssaker må forbys

Barneombudet har over tid og i flere høringssvar understreket vårt prinsipielle standpunkt om at internering av barn i utlendingssaker bør forbys.¹ Barneombudet mener at frihetsberøvelse er et svært inngripende tiltak overfor barn som bør unngås, også der oppholdet er kortvarig. Det følger av FNs barnekonvensjon artikkel 37 (b) at pågripelse, frihetsberøvelse eller fengsling av barn bare skal kunne skje som en siste utvei og for kortest mulig tid. FNs barnekomité har også i sine avsluttende merknader til Norge fra 5. juni 2025 uttrykt bekymring for at barn interneres i utlendingssaker og har anbefalt at staten «prohibit the detention of children in connection with

¹ Barneombudet Nov.2025 [Høringssvar - Endringer i grenseloven, grenseforskriften og utlendingsloven](#), Barneombudet Aug.2025 [Høringssvar - Forslag til endringer i utlendingsloven § 107 og forslag til ny utlendinginternatforskrift](#)

immigration cases». ² Tilsvarende anbefaling ble gitt i 2018. ³ Tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternatet (Tilsynsrådet) har i sine årsrapporter for 2024 og 2023 også uttalt at frihetsberøvelse av barn på Haraldvangen bør avvikles. I sin årsrapport for 2025 ba Tilsynsrådet departementet «vurdere lovforbud mot internering av barn». ⁴

Departementets vurdering av barns rettigheter er mangelfull

I forslaget til endringene i utlendingsloven er lovforbud mot internering av barn hverken løftet som en problemstilling eller drøftet. Som Redd Barna og Barneombudet påpekte i sine hørings svar til «Forslag til endringer i utlendingsloven § 107 og forslag til ny utlendingsinternatforskrift» i august 2025 er barns rettigheter også i dette høringsnotatet mangelfullt utredet. Departementet har nok en gang unnlatt å gjøre en konkret vurdering av forslagenes påvirkning på barn, og forholdet til barnekonvensjonen, i strid med utredningsinstruksen generelle veileder. ⁵ Det er heller ikke denne gangen søkt å innhente eller vurdere synspunkter fra barn og unge i utarbeidelsen av forslagene, slik FNs barnekonvensjon artikkel 12 krever.

Hvorvidt dette skyldes at departementet legger til grunn at barnekonvensjonen ikke setter skranker utover det som følger av EMK er uklart, men nok en gang vil vi fremheve at etter Barneombudets syn dette ikke er riktig vurdering av omfanget av forpliktelser staten har påtatt seg gjennom ratifisering av FNs barnekonvensjon. Barneombudet vil understreke at departementet må vurdere forslagene i forhold til barnekonvensjonens bestemmelser, ettersom barn har vern etter begge konvensjoner. Barnekonvensjonen gir barn særskilte rettigheter som nettopp tar hensyn til deres behov og sårbarhet, særlig ved inngrep i barns personlige integritet, i tillegg til saksbehandlingsreglene om barns rett til å bli hørt.

Endringer som styrker barns rettigheter

Selv om Barneombudet prinsipielt mener at internering av barn bør forbys, er Barneombudet positive til at departementet har innarbeidet flere rettighetsstyrkende presiseringer i lovforslaget.

Barnets beste som grunnleggende hensyn

Ved å presisere at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle beslutninger og handlinger som berører barn i § 107 første ledd styrkes barns rettighetsvern, og bidrar til å forankre barnekonvensjonens krav direkte i reguleringen av utlendingsinternatet. For at dette skal få reell betydning forutsetter Barneombudet imidlertid at det samtidig legges til rette for tilstrekkelig kompetanse, kapasitet og ressurser hos de ansatte, slik at barnets beste-vurderinger faktisk blir gjennomført på en systematisk og faglig forsvarlig måte, og dokumenteres på en måte som sikrer reell etterprøvbarehet. Dette vil også imøtekomme Tilsynsrådet sin anbefaling om å sikre klare prosessuelle krav til vurderingen av barnets beste. ⁶

² [CRC/C/NOR/CO/7](#) avsnitt 38 (g)

³ Anbefalingen lød «sikrer at barn ikke under noen omstendighet interneres på grunnlag av immigrasjonsstatus», jf. [CRC/C/NOR/CO/5-6](#) avsnitt 31 (f)

⁴ [Tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternatets årsmelding 2025](#)

⁵ «Ved utredning av statlige tiltak som har direkte eller indirekte betydning for barn, skal man vurdere hvilke virkninger tiltakene vil medføre for barn. Dette skal sørge for at hensynet til barns beste ivaretas i slike vurderinger.» Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) 2023 [Veileder til utredningsinstruksen](#)

⁶ [Tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternatets årsmelding 2025](#)

Forbud mot innlåsing av barn – § 107 a

Barneombudet ser også positivt på at det i forslaget til § 107 a presiseres at en praksis med innlåsing ikke kan omfatte barn. At dette nå fremgår uttrykkelig av loven, reduserer risikoen for at inngripende tiltak som er utformet for voksne, også anvendes overfor barn.

Utelukkelse fra felleskap – § 107 d

At det i forslaget til § 107 d foreslås en tydelig skjerpet regulering av adgangen til å utelukke barn fra felleskap er i tråd med Barneombudets tidligere innspill. Det er positivt at det lovfestes at utlendinger under 18 år bare kan utelukes fra felleskap dersom dette er «tvingende nødvendig» samt at det stilles krav om å konferere barnefaglig kompetanse og innhente relevant informasjon fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten før beslutning treffes. Videre ser Barneombudet positivt på at det eksplisitt kreves at det i beslutningen skal fremgå at hensynet til barnets beste har vært et grunnleggende hensyn, og hvordan dette er avveid mot øvrige hensyn. Dette bidrar til å styrke både kvaliteten på beslutningene og muligheten for etterprøvnbarhet. Samtidig vil Barneombudet understreke at vi fortsatt er uenig i forslaget om at utelukkelse av barn kan ha en varighet på inntil syv dager. Barneombudet kan fortsatt ikke se at det foreligger situasjoner der det er nødvendig å fatte vedtak om hel utelukkelse av barn over så lang tid, og mener at et vedtak om utelukkelse overfor utlendinger under 18 år maksimalt bør gjelde i 24 timer.

Terskel for bruk av maktmidler og bruk av sikkerhetscelle overfor barn – §107 f og §107 g

Barneombudet ser videre positivt på at departementet foreslår en klart skjerpet terskel for bruk av tvangstiltak overfor barn. Dette representerer en vesentlig strengere terskel enn den som gjelder for voksne, og er i tråd med Barneombudets tidligere innspill. Tilsvarende fastsetter forslaget en klar hovedregel om at sikkerhetscelle ikke skal benyttes overfor mindreårige, og det åpnes bare for en snever unntaksadgang i situasjoner der det er tvingende nødvendig for å avverge fare for liv.

Barneombudet vil avslutningsvis understreke at vi fortsatt er uenig i forslaget om å åpne for unntak fra kravet om bruk av tilrettelagte enheter for barn. Barneombudet støtter *ikke* forslaget om at det skal kunne gjøres unntak fra plassering i tilrettelagt enhet dersom antallet utlendinger som skal returneres er uvanlig stort og slik plassering ikke er mulig. Etter Barneombudets syn er nettopp tilrettelagte enheter, slik dagens familieenhet på Haraldvangen er ment å være, avgjørende for å sikre at barns særlige behov og rettigheter ivaretas. Å åpne for unntak i pressede situasjoner innebærer en risiko for at barn plasseres i omgivelser som ikke er tilpasset dem, og hvor rettighetsvernet svekkes i praksis. Barneombudet mener derfor at hensynet til barn tilsier at kravet om tilrettelagte enheter må være absolutt, og ikke kunne fravikes av kapasitets- eller ressursmessige hensyn.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
barneombud

Kjersti Ramberg Movold
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo